

*MA'UANGA
FAKAHINOHINO
MA'Á E KAU
FINEMUÍ KI HE 2009*

*NGAAHI NĀUNAU TOKONI
KI HE TOHI LĒSONI 1*

Paaki 'e he
Siasi 'o Sisū Kalaisi 'o e Kau Mā'oni'oni 'i he Ngaahi 'Aho Kimui Ní
Sōleki Siti, 'Iutā

© 2008 'e he Intellectual Reserve, Inc.
Ma'u 'a e totonu fakalao kotoa pē.
Paaki 'i he 'Tunaiteti Siteiti 'o 'Ameliká

Fakangofua 'i he lea faka-Pilitāniá: 1/08
Fakangofua ke liliú: 1/08
Liliu 'o e *Young Women Resource Guide 2009—Manual 1*
Tongan
06754 900

Ngaahi Ma'u'anga Fakahinohino Ma'á e Kau Finemuí ki he 2009—Tohi Lēsoni 1

Kuo filifili 'a e ngaahi ma'u'anga tokoni ko 'ení ke tokoni ki he kau takí 'i hono 'ai e ngaahi tokāteliné mo e ngaahi tefito'i mo'oni 'i he Tohi Lēsoni 'a e Kau Finemuí 1 ke toe mahu'ingamālie ange ki he ngaahi me'a 'oku lolotonga fehanganagai mo e kau finemuí, ngaahi akonaki fakapalōfita lolotongá pea lava ke faka'aonga'i 'i he mo'ui 'a e kau finemuí kotoa pē. Kuo fa'ufá'u 'a e ngaahi ma'u'anga tokoni ko 'ení ke faka'aonga'i fakataha mo e ngaahi lēsoni. Filifili 'i he fa'a lotu 'a e ngaahi ma'u'anga tokoni ko ia te ne fakakau atu 'a e finemuí taki taha ki he akó pea tokoni'i ke fakamālohia 'a 'ene tuí mo 'ene fakamo'oni.

Mahalo 'e 'i ai e ngaahi lēsoni 'e lava ke fakalōloa 'o laka hake he wike 'e tahá pe fakalahi 'i he ngaahi 'ekitiviti lolotonga e uiké ke fakahoko ha ngaahi fie ma'u 'a e kau finemuí. 'Oku hoko 'a e fokotu'utu'u 'o e 'ekitiviti ko ha founga lelei ia ke fakahoko mo mo'ui'aki 'a e ngaahi tefito'i mo'oni 'o e ongoongolelei.

Lēsoni 1: Ko e 'Ofefine 'o e 'Otuá

NGAAHI FEHU'Í

- 'E lava fēfē ke mahino kiote au ko ha 'ofefine mo'oni au 'o e 'Otuá 'i he taimi 'oku 'omai ai 'e he māmani ha ngaahi pōpoaki fekau'aki mo au mo e me'a ke u a'usía?
- 'Oku ou 'ilo'oku ou fa'a fakatata au ki he ni'ihī kehé, pea 'oku ne ngaohi au ke u ongo'i lotofō'i. 'E lava fēfē 'e he manatu ko ha 'ofefine au 'o e 'Otuá 'o tokoni ke u faka'ehi'ehi mei he ngaahi fakatata ko 'ení?

NGAAHI TOKONI MAKEHÉ

- "Ko e Fāmilí: Ko Ha Fanongonongo ki Māmani," *Liahona*, 'Okatopa 2004, 49. Fakakaukau ke ngāue'aki 'a e palakalafi ua mo e tolu 'o e fanongonongó (vakai ki he tohi fakahinohino Fakalalaka Fakatāutahá, ii) ke fetongi'aki e ngaahi lea 'i he faka'osinga 'o e kongá "Na'e 'Ofa'i pea 'Oku Kei 'Ofa'i Koe" 'i he tohi lēsoni 'a e Kau Finemuí.
- Jeffrey R. Holland, "Ki he Kau Finemuí," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2005, 28–30. 'Oku fakamama'fa'i 'e he lea ko 'ení 'a e 'ulungāanga totonu 'o e fefiné (vakai ki he ngaahi fehu'i 'i 'olungá).
- Mōse 1:3–7; Loma 8:16; Ngāue 17:28; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 76:23–24.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko Hoto Mahu'inga Fakatāutahá 1.

- Fakakaukau ke ngaohi 'e he kau finemuí ha tohi 'o e ngaahi 'ulungāanga lelei, ha 'ekitiviti kuo fokotu'u atu 'i he lea 'a Sūsana W. Tanner, "Ngaahi 'Ofefine 'o e Tamai Hēvani," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 106–9.

Lēsoni 2: Ko Sīsū Kalaisi, ko e Fakamo'ui

NGAAHI FEHU'Í

- 'E anga fēfē ha'aku fakamatala 'i 'eku ngaahi fakakaukau fekau'aki mo Sīsū Kalaisi ki ha tokotaha 'oku 'ikai tui ko ha Kalisitiane au?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Fakakaukau ke faka'aonga'i 'a e fakamatala 'o e *Ensign* mo e *Liahona* 'o *Mā'asi 2008* ke fakalahi atu ki he lēsoni ko 'ení.
- Gary J. Coleman, " 'E Fa'ē, Ko ha Kalisitiane Kitautolu?" *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 92–94.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tuí 5; Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula Faka-'Otuá 4; Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tuí, faka'ilonga 1.

Lēsoni 3: Muimui ki he Sīpinga 'a Sīsū Kalaisi

NGAAHI FEHU'Í

- 'Oku ou fie ma'u ke muimui ki he sīpinga 'a Sīsū Kalaisi 'i he 'aho Sāpaté, ka ko e lolotonga 'o e uiké 'oku fakahoha'asi au 'e he ngaahi ivi takiekina 'o e māmani. Ko e hā e me'a te u lava 'o fa'i?
- 'Oku ou 'ilo'i 'oku 'ikai ke muimui e ni'ihī hoku ngaahi kungāme'á ki he sīpinga 'a e Fakamo'ui. Ko e hā e me'a 'oku totonu ke u fa'i pea 'e anga fēfē ha'aku fakalotoa kinautolu ke muimui ki he sīpinga 'a e Fakamo'ui?

TOKONI FAKAFIAKÓ

'E mahino lelei ange ki he kau finemuí pea nau mo'ui'aki 'a e ngaahi tokāteliné 'i he taimi 'oku nau ako mo a'usia ai kinautolu mavahe mei he kalasí. Hili hono ako 'i e tokāteliné 'i he 'aho Sāpaté, fakakaukau ke ngāue 'i ha taumu'a pe 'ekitiviti mei he tohi fakahinohino Fakalalaka Fakatāutahá lolotonga e 'ekitiviti 'i he uiké.

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- James E. Faust, “Ko Ho’o Māmá—Ko Ha Fuka Ki he Ngaahi Pule’angá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 111–14. ‘Oku tokoni ‘a e fakamatala ko ‘ení ki hono fakatāta‘i ‘o e founa ho’o hoko ko ha sippinga ‘o Sīsū Kalaisi ‘i ho’o mo’ui faka’ahó ‘o takiekina e ni’ihi kehé (vakai ki he fehu’i hono ua ‘i ‘olungá).
- Joseph B. Wirthlin, “Ko e Fekau ‘Oku Lahí,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 28–31.

“‘I he’etau ‘ofa ki he ‘Eikí, ‘oku ‘ikai ke hoko e talangofuá ko ha kavenga. ‘Oku hoko ‘a e talangofuá ko ha me’a ‘oku fakafiefia. ‘I he’etau ‘ofa ki he ‘Eikí ‘oku tau fekumi ai ki he ngaahi me’a ko ia te tau lelei ai pea fakatafoki hotau lotó ki he ngaahi me’a ‘e faitāpuekina mo hiki hake ‘a e ni’ihi kehé” (peesí 30).

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutaha: kaveinga (peesí 5); Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e Natula Faka-‘Otuá 7.
- *Ki Hono Fakamālohia ‘o e Tō’u Tupū* (ki’i tohí, 2001), 38. Hiki ha lisi ‘o e ngaahi ngāue faka’aho ‘o e anga’ofá ke fakahoko ma’a e ni’ihi kehé.

Lēsoni 4: *Fekumi ki he Fakahinohino ‘a e Laumālie Mā’oni’oni*

NGAAHI FEHU’Í

- Te u lava fēfē ‘o tala e taimi ‘oku ou ongo’i ai e Laumālié?
- Te u lava fēfē ke fe’unga mo e takaua ‘a e Laumālie Mā’oni’oni koe’uhí ke u ma’u ‘Ene fakahinohino mo e malu’í ‘i he ‘aho kotoa pē?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Robert D. Hales, “Ke Fili Pē Ma’atautolu: Ko e Me’a’ofa mo e Tāpuaki ‘o e Tau’atāina Ke Filí,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 4–8.
“‘Oku hā mei he ngaahi ue’i fakalaumālie ko ia ke tau hola mei he koví, ‘a e mahino ki he Tamai Hēvani ‘a hotau mālohingá mo hotau vaivai’angá, peá Ne aho’i ‘a e ngaahi me’a ‘oku hoko he’etau mo’uí. ‘E ‘ikai ta’ofi fakafokifā kitautolu ‘e he ngaahi ue’i ko ‘ení he ‘oku ‘ikai lea ‘a e Laumālié ‘o hangē ha maná. ‘E hangē ia ko ha ki’i fanafana ‘oku hū mai ki ho ‘atamaí pe ko ha ongo ki hotau lotó. ‘E malu’i kitautolu mei he nunu ‘a faka’auha ‘o e angahalá ‘i he’etau muimui ki he’ene ue’i. Ka ‘o kapau te tau tukunoa’i ‘a e ngaahi ue’i ko iá, ‘e faka’au pē ke mole ‘a e Laumālié. ‘E fakangatangata pe mole ‘etau tau’atāina pea ‘e mole ‘a ‘etau loto falalá mo e lava ko ia ke ngāué. Te tau ‘a’eva ‘i he fakapo’uli [fakalaumālie] lolotonga ‘a e ho’atā mālié’ ” (peesí 7).
- Robert D. Hales, “Fakahā Fakatāutahá: Ko e Ngaahi Akonaki mo e Fa’ifa’itaki’anga ‘a e Kau Palōftá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 86–89.
- Kalētia 5:22; 1 Ngaahi Tu’i 19:12; Hilamani 5:45–46; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 6:23.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatautaha: Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e Tau’atāina Ke Filí Mo e ‘Eke’i Meiate Kita ‘a e Me’a ‘Okú te Fai mo Ta’e Faí 5; Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e Faitotonú 2.
- *Ki Hono Fakamālohia ‘o e Tō’u Tupū* (ki’i tohi, 2001), 17–19. Alea’i ‘a e ivi takiekina ‘o e mūsiká mo e mītia kehe te ne lava ‘o ue’i kitautolu ke ongo’i ‘a e takaua ‘o e Laumālie Mā’oni’oni.

Lēsoni 5: *Ma’u Ha Fiefia ‘i Hotau Mālohi Fakalangí*

NGAAHI FEHU’Í

- ‘Oku tokoni’i fēfē au ‘e he ‘ilo ki hoku fatongia faka-‘Otuá ke u ma’u ‘a e fiefia?
- ‘Oku hanga ‘e he ngaahi fakakaukau ‘o e malí mo e fatongia fakae’ae ‘o fakalotosi’i au. ‘E lava fēfē ke u ma’u ‘a e nonga ko ia ‘oku ou fie ma’u ki he ngaahi fatongia ko ‘eni ‘i he kaha’ú?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Gordon B. Hinckley, “Tuku ke Ngaohi ke Faka’ofa’ofa Ma’u ai Pē ‘e he Angama’á Ho’o Ngaahi Fakakaukau,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 115–17. Fakakaukau ki he polokalama konga fā ‘a Palesitini Hingikelií ke ako’i e kau finemuí e founa ke fakakakato honau fatongia ‘i he kaha’ú ‘aki ‘a e “faingamālie mo e fiefia” (peesí 115).
- Susan W. Tanner, “Ngaahi ‘Ofefine ‘o e Tamai Hēvani,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 106–9.
- Mōsaia 2:41; Lea Fakatātā 31:10–31; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 25. Alea’i ‘a e founa ‘e ‘omai ai ‘e he ngaahi ‘ulungāanga mo e fale’i ‘i he ngaahi veesi ko ‘ení, ‘a e fiefia mo e nonga ki he kau finemuí ‘i he’enu teuteu mo fakakakato honau ngaahi fatongia ‘i he kaha’ú.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatautaha: Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e Natula Faka-‘Otuá 2; Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko Hoto Mahu’inga Fakatāutahá 2.
- Fakakaukau ke ako ‘e he kau finemuí ha tatau ‘o e fanongonongo ki māmani ‘o e fāmili (vakai ki he tohi fakahinohino Fakalalaka Fakatautahá, ii) ke ako lahi ange fekau’aki mo e ngaahi fatongia mo e me’a faka-‘Otuá ‘e malava ‘e he kakai fefiné.

Lēsoni 6: *Ma’u ‘a e Fiefiá he Taimí Ni*

NGAAHI FEHU’Í

- ‘Oku ‘i ai e kakai ‘e ni’ihi ‘oku nau ma’u ha fakakaukau hala ki he mo’uí. Ko e hā ‘a e me’a te u lava ke fai ke ta’ofi’aki ‘ene hokó mo tokoni’i ‘a e ni’ihi kehé ke nau sio ‘i ha founa lelei?

TOKONI FAKAFAIÁKÓ

‘E lahi ange e tokanga ke kau ‘a e kau mēmīpa ‘o e kalasí ‘i he taimi ‘oku fai ange ai ha ngaahi fehu’i lelei mo ‘oange ha taimi ke nau fakalaulauloto ai kimu’a pea nau toki talí. Ke ‘oange ki he mēmīpa ‘o e kalasí ‘a e taimi ko ‘ení, fakakaukau ke hiki ‘a e ngaahi fehu’i ‘i he palakipoé pea kole ki he kau mēmīpa ‘o e kalasí ke hiki ‘enau ngaahi talí ‘i he la’ipepa (vakai ‘Oku ‘Ikai Ha Ui ‘e Mahu’inga Ange ‘i he Faiakó [1999], 75–77).

- ‘Oku hangē ‘oku ma’u ‘e he to’u tupu kehē ia ha mo’ui fiefia mo fakalata pea ko ‘eku mo’ui ‘oku fonu ‘i he ngaahi palō-palema. ‘I he’eku hoko ko ha finemui LDS, ko e hā ‘a e me’a ‘oku ou ‘ilo’i pe ma’u ‘a ia te ne tokoni’i au ke u ongo’i mo ma’u ‘a e fiefiá?

NGAAHI MA’U’ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, “Ko Hono Fakatu’utāmaki ‘o e Ngaahi Tutu’u Pulipuliá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Siulai 2007, 2–7. Faka-kaukau ke fetongi ‘a e lea “Ko e Fakatupú” ‘aki ‘a e lea mo e fakamatala ‘a Palesiteni Monisoni ki he founa hono to’o e ngaahi tutu’u pulipuliá kae lava ke tokoni ki he kau finemui ke nau ma’u ‘a e fiefiá ‘i he taimi ni.

NGAAHI ME’A KE A’USIÁ

- Fakakaukau ke ngaahi ha tohinoa hounga’ia.

Lēsoni 7: *Ko e Tauhi-‘apí*

NGAAHI FEHU’Í

- Ko e hā ‘a e fa’ahinga ongo ‘oku ou fie ma’u ‘i hoku ‘apí he kaha’ú?
- Ko e hā ‘a e ngaahi me’afoaki mo e talēniti te ne tokoni’i au ke ‘i ai ha ‘apí fiefia ‘i he taimi ni pea mo e kaha’ú?
- Ko e hā ‘a e ngaahi taukei ‘oku ou fie ma’u ke fakatupulaki ke ma’u ha ‘apí lelei mo fiefia?

NGAAHI MA’U’ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Julie B. Beck, “Ngaahi Fa’ē ‘Oku Nau ‘Ilo’i,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 76–78.
- “Ko e Fāmilí: Ko Ha Fanongonongo Ki Māmani,” *Liahona*, ‘Okatopa 2004, 49.
- Lea Fakatātā 31:11–31; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 88:119.

NGAAHI ME’A KE A’USIÁ

- Fakalalalaka Fakataautahá: Ngāue Ki he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e Natula Faka-‘Otuá, faka’ilonga fika 1, 4; Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko Hoto Mahu’inga Fakatāutahá 2, 7; Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e ‘Iló 2; Ngāue Ki he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e ‘Iló, faka’ilonga fika 1, 5.
- Vahevahe mo ha finemui ‘e taha ha ‘ulungāanga ‘okú ke sai’ia ai fekau’aki mo ia, ‘a ia ‘okú ke fakakaukau ‘e tokoni kiate ia ke hoko ko ha fa’ē lelei.
- Fakaafe’i ha kau fafine mei ho’o uōtí pe koló ke ako’i ‘a e ngaahi taukei pe talēniti ‘a ia ‘e fie ako ki ai e kau finemui.

Lēsoni 8: *Ngaahi Fakakaukau Fekau’aki mo Hotau Ngaahi Fatongia Fakalangi*

NGAAHI FEHU’Í

- ‘Oku ou puputu’u ‘i he vakai ‘a māmani ki he fatongia ‘o e kakai fefiné. ‘E lava fēfē ke u ‘ilo’i ‘oku ou fili ‘a e palani ‘o e Tamai Hēvaní ma’akú?

- Kuo fale’i au ‘e he kau palōfitá ke u ako faka’atamai. Ko e hā e founa ‘oku lava ai ‘e he akó ‘o tokoni’i au ke fakakakato hoku ngaahi fatongia faka-‘Otuá?

NGAAHI MA’U’ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, “Ngaahi Taumu’a ‘e Tolu Ke Ne Tatak Koe,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 118–21.
- Gordon B. Hinckley, “Tuku ke Ngaohi ke Faka’ofo’ofa Ma’u ai Pē ‘e he Angama’á Ho’o Ngaahi Fakakaukau,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 115–17. Faka’aonga ‘i ‘a e lea ko ‘ení ke tokoni ki hono tali ‘o e fehu’i fika ua ‘i ‘olungá.
- Julie B. Beck, “Ko e Me’a ‘Oku Fakahoko Lelei Taha ‘e he Kau Fafine ‘o e Siasí: Tu’u Mālohi mo Ta’eue’ia,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 109–12.

“‘Oku ou tui ko e kakai lelei taha mo lavame’a taha ‘i he māmani, ‘a e kakai fefine ‘o e Siasí ni. . . .

“‘Oku mahu’inga ke ‘ilo’i mo taukave’i e ngaahi fatongia fakalangi ‘o e hou’eiki fafiné ‘i ha māmani kuo fehanga’angai ma’u ai pē e kakai fefiné mo ha ngaahi pōpoaki loi fekau’aki mo honau tu’unga fakaefefiné” (pees 109–10).

NGAAHI ME’A KE A’USIÁ

- Fakalalalaka Fakataautaha: Ngaahi Me’a Ke A’usia ‘i he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e Natula Faka-‘Otuá 3; Ngāue Ki he Tu’unga ‘Ulungāanga Mahu’inga Ko e Natula Faka-‘Otuá, faka’ilonga 3.
- Fakaafe’i ‘a e kau finemui ke lau ‘a e palakalafi fitu ‘o e fanongonongo ki māmani ‘o e fāmilí pea fakamahino ‘a e ngaahi tefito’i mo’oni ‘oku kaunga ki honau ngaahi fatongia faka-‘Otuá.

Lēsoni 9: *Faka’apa’apa ki he Ngaahi Mātu’á*

NGAAHI FEHU’Í

- Ko e hā ‘eku me’a ‘e lava ‘o fai ‘i ‘apí ke fakalotolahi’i ‘eku ongomātu’á mo e ngaahi tokoua mo e tuofāfiné ke ‘omai e faka-‘apa’apá ki homau fāmilí?
- Ko e hā e me’a te u lava ‘o fai ke fakatupu-laki ai hoku vā mo ‘eku ongomātu’á?

NGAAHI MA’U’ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Octaviano Tenorio, “‘Oku Fakahā ‘a e Mālohi ‘o e Anga Faka-‘Otuá ‘i he Ngaahi Temipale ‘o e ‘Otuá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 95–97. ‘Oku ‘i he fakamatala ko ‘ení ha talanoa ‘o e fakalotolahi’i ‘e ha fānu ‘enau kuitangata ke ‘alu ki he temipalé (vakai ki he ‘uluaki fehu’i ‘i ‘olungá).
- “Ko e Fāmilí: Ko Ha Fanongonongo Ki Māmani,” *Liahona*, ‘Okatopa 2004, 49. ‘E tokoni ‘a e fakamatala ‘i he palakalafi ono mo e fitú ke mahino ki he kau finemui ‘a e ngaahi fatongia ‘enau ngaahi mātu’á pea mo e ngaahi tefito’i mo’oni ‘o e ngaahi fāmilí lelei.
- *Ki Hono Fakamālohia ‘o e To’u Tupú* (ki’i tohi, 2001), 10–11. Alea’i ‘a e founa ‘e lava ‘e ha finemui ‘o tokoni ‘i hono fa’u ha ‘apí fiefia.

TOKONI FAKAFAIKÓ

‘E lahi ange faingamālie ke kau mai ‘a e kau finemui ‘i he taimi ‘oku fakalotolahi’i ai kinautolu ke fai pehē.

Hangē ko ‘ení, fakamatala ange ‘okú ke fie ma’u ke ‘omai e ngaahi tali ki he fehu’i ki he lahi taha ‘e malavá. Pe te ke lava ‘o pehē, “‘Oku ou fie ma’u ha taha ‘oku te’eki ai ke tali ke ne tali mai e fehu’i ko ‘ení” (vakai ‘Oku ‘Ikai Ha Ui ‘e Mahu’inga Ange ‘i he Faiakó, 87–89).

NGAAHI ME'A KE A'USIA

- Fakalalaka Fakatātaha: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula Faka-'Otuá 5; Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko Hoto Mahu'inga Fakatātahá, faka'ilonga 1.
- Vakai ki he Ngaahi 'Ekitiviti 'oku Fokotu'u atu 'i he peesi 36 'o e tohi lēsoni 'o e Kau Finemuí.

Lēsoni 10: Poupou 'i 'a e Kau Mēmipa 'o e Fāmilí**NGAAHI FEHU'Í**

Fakalotolahi 'i 'a e kau finemuí ke fakalaululoto ki he 'enau tali ki he ngaahi fehu'í ko 'ení kae 'ikai ko hano alea 'i fakakalasi kinautolu:

- Ko hai 'okú ne fie ma'u 'a e poupou 'i hoku fāmilí 'i he taimí ni? Ko e hā 'eku me'a 'e lava 'o fai ke poupou 'i ai kinautolu?
- Ko e hā e me'a te u lava 'o fai ke poupou 'i e kau mēmipa 'o e fāmilí 'a ia 'oku 'ikai te nau mo'ui'aki 'a e ongoongolele?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- L. Tom Perry, "Tu'unga Fakatamaí, Ko ha Uui'i Ta'engata," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2004, 69–72. Fakakaukau ke faka'aonga 'i e fakamatala ko 'ení ke fakalahi atu ki he fealēlea'aki fakau'aki mo e fatongia 'o e ngaahi tamaí.
- Susan W. Tanner, "Ko Au Ko e Maama Ke Mou Hiki Haké," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 103–5.
- Mary N. Cook, "Fakamālohia 'o e 'Apí mo e Fāmilí," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 11–13.

NGAAHI ME'A KE A'USIA

- Fakalalaka Fakatātaha: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula Faka-'Otuá 3.
- Vakai 'i e Founa Fai 'o e Lēsoní 'i he peesi 41 'o e tohi lēsoni 'o e Kau Finemuí.

Lēsoni 11: Tupulaki mo Anga-Fakapotopoto 'i he Falala Kiate Kitá, Konga 1**NGAAHI FEHU'Í**

- 'I he lahi 'o e ngaahi fakatu'utāmaki fakanatula 'i he māmaní, ko e hā e me'a 'oku ou ako ke tokoni 'i au mo e ni'ihí kehé 'o ka hoko ha fakatu'utāmaki?
- Ko e hā hono 'uhinga 'o e mapule 'i kitá? (vakai tohi lēsoni 'o e Kau Finemuí, 46).
- Ko e hā 'a e founa 'oku hanga ai 'e he 'ilo'í mo e muimui ki he ngaahi tu'unga mahu'inga 'o e 'Eikí 'o tokoni 'i ke u mapule 'i aú?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- James E. Faust, "Ko Ho'o Māmá—Ko Ha Fuka Ki he Ngaahi Pule'angá," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 111–14.

- Julie B. Beck, "Ko e Me'a 'Oku Fakahoko Lelei Taha 'e he Kau Fafine 'o e Siasi: Tu'u Mālohi mo Ta'eue'ia," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 109–12. Fetongi 'a e maa'u 'i he tohi lēsoni 'a e Kau Finemuí 'aki 'a e lea ko 'eni na'e fai 'e Sisitá Pekí:

"Kapau na'e mo'ui fakapotopoto 'a e fefine kotoa pē ke ne lava 'o foaki tau'atāina 'a 'ene 'iló, ngaahi talēnití mo e ma'u'anga tokoní, pea kapau na'e hā 'a e tu'unga fakaākonga 'o e fefine kotoa pē 'i he'ene leá mo e vala 'okú ne tuí, te tau hoko ai 'o tu'u ta'eue'ia 'i he me'a 'oku mo'oní" (peesi 110).

- Kapau 'okú ke fetongi 'a e māu 'aki 'a e lea 'i 'olungá, faka'aonga 'i 'a e Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 58:27–29 'i he fealēlea'aki folofolá kae 'ikai ko e Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 29:1–2.

NGAAHI ME'A KE A'USIA

- Fakalalaka Fakatātaha: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'í Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai mo Ta'e Faí 1.
- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 5. Lau fakatou'osi 'a e ongo palakalafi 'i he peesi 5; alea 'i 'a e founa te ke lava ai 'o falala faka-laumālie mo fakatu'asino kiate koe.

Lēsoni 12: Tupulaki mo Anga-Fakapotopoto 'i he Falala Kiate Kitá, Konga 2**NGAAHI FEHU'Í**

- Ko e hā e founa te u lava 'o fakalele'i ai hoku vā mo 'eku ongomātu'á?
- Ko e hā e founa te u lava ai 'o ma'u mo tauhi e falala 'eku mātu'á?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Robert D. Hales, "E Manatu 'i Fēfee 'i Nai Kitautolu 'e He'etau Fānau?" *Liahona*, Sānuai 1994, 8–10.

"Kapau na'e 'ikai ke lelei 'a e ngaahi sīpinga na'e tā mai he'etau ngaahi mātu'á kiate kitautolu, 'oku hoko leva ko hotau fatongia ke tau hanga 'o ta'ofi ke 'oua na'a toe hoko atu ia. . . .

"E lava pē 'e he tokotaha kotoa pē 'o 'ilo'í 'a e founa 'oku lelei angé, pea 'i he'enuu fai iá te nau tāpuekina ai 'a e mo'ui e mēmipa 'a honau fāmilí 'i he taimí ni pea nau ako 'i ai ha ngaahi 'ulungāanga tukufakaholo totonu ki honau ngaahi to'u tangata 'i he kaha'ú" (p. 12).

- Mary N. Cook, "Fakamālohia 'o e 'Apí mo e Fāmilí," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 11–13.

"Oku ou fakatauange 'e lava ke u tokoni atu kiate kimoutolu, 'e hoku ngaahi tuonga'ange mo e tokoua kei tupu hake, ke mahino 'a e mālohi 'o ho'omou ngaahi ngāue fakafo'ituituí ki hono fakamālohia homou 'apí mo e fāmilí, 'o tatau ai pē pe ko e hā ha ngaahi tūkunga 'oku mou 'i ai. Hangē ko 'ení, 'oku mahino kiate au ko e tokolahi 'o kimoutolu ko koe pē 'i homou fāmilí 'oku kau ki he Siasi. . . .

TOKONI FAKAFIAKÓ

'E lahi ange e faingamālie ke mahino mo mo'ui'aki 'e he kau finemuí 'a e tokātelinē 'i he taimi 'oku 'oange ai 'a e ngaahi faingamālie ke ako 'i 'a e ni'ihí kehé. 'E malava 'o fakahoko 'eni 'aki hano kole ange kiate kinautolu ke vahevahe 'a e me'a kuo nau akó mo e tokotaha 'oku tangutu ofi mai kiate kinautolú (vakai 'Oku 'Ikai Ha Ui 'e Mahu'inga Ange 'i he Faiakó, 197).

“Oku fie ma'u ke fakamālohia 'a e fāmilī kotoa pē, mei he fāmilī lelei tahā ki he fāmilī 'oku palopalema'ia tahā. Ko koe te ke lava 'o fai iā” (peesī 11).

NGAAHI ME 'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatātaha: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula faka-'Otuá 5.

Lēsoni 13: *Poupou 'i 'a e Kau Ma'u Lakanga Fakataula'eikí*

NGAAHI FEHU 'Í

- Ko e hā hono 'uhinga 'oku mahu'inga ai ke u ma'u ha vā 'oku lelei mo 'eku pīsope? Ko e hā 'a e ngaahi ki 'oku ma'u 'e he pīsope 'a ia te ne lava 'o tāpuekina au mo hoku fāmilī?

NGAAHI MA 'U' ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Henry B. Eyring, “Your Friend the Bishop,” *New Era*, Oct. 2002, 10–13.

“[I he'eku hoko ko ha palesitēni 'o e Lakanga Taula'eikí Faka-Ēloné . . . , na'e lava ke 'omai 'e (he pīsope) 'a e ngaahi me'a he 'ikai te u lava 'o ma'u 'i ha toe feitu'u. Ko e tokotaha pē ia mei he 'Otuá 'okú ne lava ke uiui'i pe to'o ha fatongia meiate au. Pea 'okú ne ma'u 'a e ngaahi kī 'o e fakatomalá ki he uōtī mo au. 'Oku ou 'ilo'i 'i he taimí ni 'ene fie ma'u lahi ke 'oua na'á ne ta'e fai e fekau 'a e 'Eikí]” (p. 12).

- 'Ekišōtosi 17:8–12; 3 Nifai 12:1; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 1:38; 102:9; 124:144.

NGAAHI ME 'A KE A'USIÁ

- Fakaafe'i ho'o pīsope ke kau atu he lēsoni pe pō 'ekitivitī pea tali e ngaahi fehu'i fekau'aki mo hono ngaahi fatongia pea fakamatala ki he founga te ne lava ai 'o tāpuekina e mo'ui 'o e kau finemuí.

Lēsoni 14: *Ko e Taki Fakapēteliake 'i he 'Apí*

NGAAHI FEHU 'Í

- 'Oku lava fēfē 'e he lakanga fakataula'eikí 'o tāpuekina 'eku mo'ui 'i he taimí ni neongo pē ko e hā hoku tūkungá?
- Ko e hā 'a e ngaahi 'ulungāanga fakalaumālie 'oku ou fie ma'u 'i ha husepāniti? 'E anga fēfē hono tokoni'ia 'e he ngaahi 'ulungāanga ko 'enī ke taki homau fāmilī 'i he mā'oni'oni?

NGAAHI MA 'U' ANGA TOKONI MAKEHÉ

- James E. Faust, “Ko ha Pōpoaki ki Hoku Makapuna Tangatá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 54–56.
- Dallin H. Oaks, “Mafai 'o e Lakanga Fakataula'eikí 'i he Fāmilī mo e Siasí,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2005, 24–27.
- Faka'aonga'i 'a e fanongonongo ki māmani 'o e fāmilī ke ma'u ai e ngaahi tali ki he ngaahi fehu'i 'e hiva 'i he lēsoni.
- 'Ekišōtosi 20:12; 1 Nifai 1:1; 16:23–24; Mōsaia 2:5; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 107:41.

Lēsoni 15: *Ko e Lakanga Taula'eikí Faka-Melekisēteki*

NGAAHI FEHU 'Í

- Ko e hā e me'a 'e hoko ki he'eku mo'ui 'o kapau 'e 'ikai kau ai e ivi tākiekina 'o e lakanga fakataula'eikí?
- Kuo tāpuekina fēfē 'eku mo'ui 'e he lakanga fakataula'eikí?

NGAAHI MA 'U' ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, “Ko e Lakanga Fakataula'eikí—Ko ha Me'a'ofa Toputapu,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 57–60.
- James E. Faust, “Ko e Kī 'o e 'Ilo 'Otuá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2004, 52–55.

“Oku hoko ko ha kongá 'o e fuakava mo e fakapapu 'o e lakanga fakataula'eikí, ha ngaahi tala'ofa 'oku fai mai 'e he 'Eikí ki Hono ngaahi foha 'oku tui faivelengá 'a ia 'oku 'ikai te ne lava 'o maumau' [T&F 84:40]. 'Uluakí, 'oku fakamā'oni'oni 'i 'a kinautolu 'e he Laumālie ki hono fakafō'ou 'o honau sinó' [T&F 84:33]. . . . Ko hono uá, 'oku nau 'hoko ko e ngaahi foha 'o Mōsepe pea mo 'Ēlone pea ko e hako 'o 'Ēpalahame' [T&F 84:34]. Tolú, 'oku nau hoko ko e 'kakai fili 'o e 'Otuá' [T&F 84:34]. Ko ia 'i he'enua hoko ko Hono kau fakafōngá, 'oku nau fai ai 'a e ngāue toputapú ni 'i honau taimi 'onautilú 'i he māmani. Faá, 'ko kinautolu kotoa pē 'oku ma'u 'a e lakanga fakataula'eikí ko 'enī 'oku nau ma'u [a e 'Eikí] [T&F 84:35]. Nimá, ko kinautolu 'oku nau tali 'a e kau tamaio'eikí 'a e 'Eikí, 'oku nau tali Ia. Onó, ko kinautolu 'oku nau tali 'a e 'Eikí, 'oku nau tali 'a e 'Otuá ko e Tamaí. Fitú, 'oku nau ma'u foki mo e pulé'anga 'o e Tamaí. Valú, 'e foaki foki kiate kinautolu 'a e me'a kotoa pē 'oku 'a e Tamaí [vakai T&F 84:36–38]. Ko kinautolu 'oku ma'u 'a e me'a kotoa pē 'oku 'a e Tamaí, 'oku 'ikai mo ha toe me'a ia 'e mahu'inga ange ai ke nau ma'u” (peesī 53).

NGAAHI ME 'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatātaha: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Faitotonú 7.
- Fakaafe'i 'a e kau finemuí ke 'ai 'enua tamaí pe ko ha taki lakanga fakataula'eikí ke ne vahevahe 'ene faka-mo'oni fakafō'ituitui ki he lakanga fakataula'eikí mo e founga 'okú ne tākiekina 'a 'ene ngaahi filí mo e 'ekitivitī faka'ahó.

Lēsoni 16: *Ko e Kakai Fefiné mo e Kau Lakanga Fakataula'eikí*

NGAAHI FEHU 'Í

- Ko e hā 'a e me'a te u lava 'o fai ke tokoni ai ki hoku kaungá-me'a 'i he kau talavou ke faka'apa'apa'i honau lakanga fakataula'eikí, malu'i honau mahu'ingá pea mateuteu ki honau ngaahi fatongia 'i he kaha'ú?

NGAAHI MA 'U' ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Elaine S. Dalton, “Oku Hā Ia 'i Homou Fofongá” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 109–11.
- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (tohi tufa, 2001), 24.

TOKONI FAKAFAIKO

*'Oku hanga 'e hono
'oange ha taimi ki he kau
finemuí ke fakalaululoto
lolotonga e kalasí 'o
fakaafē'i mai e Laumālie.
Fakakaukau ke 'oange
kiate kinautolu ha taimi
ke nau fakakaukau ai ki
he ngaahi me'a kuo nau
akó pea hiki 'enua ngaahi
fakakaukau (vakai 'Oku
'Ikaí Ha Ui 'e Mahu'inga
Ange 'i he Faiakó, 75–77).*

NGAAHI ME'A KE 'AUSIA

- 'Ai 'a e kau talavou mei ho'o uōtí ke nau vahevahe mai pe 'oku anga fēfē hono tokoni'i kinautolu 'e he ngaahi me'a kuo nau a'usia 'i he Lakanga Taula'eiki Faka-Ēloné 'i he 'enau teuteu ki he ngāue fakafaipekaú, malí mo hono tokanga'i ha fāmili. Faka-afe'i kinautolu ke nau vahevahe mai 'a e founga 'oku tokoni'i ai kinautolu 'e he kau finemuí 'i he ngaahi teuteu ko 'ení.
- Vakai ki he Ngaahi 'Ekitiviti kuo Fokotu'u atu 'i he tohi lēsoni 'a e Kau Finemuí.

Lēsoni 17: Ko e Taumu'a 'o e Ngaahi Fuakavá mo e Ngaahi Ouauí**NGAAHI FEHU'Í**

- 'Oku 'i ai e ngaahi taimi 'oku ou ongo'i 'oku 'ikai ke u taau ke ma'u 'a e sākalamēnití, ka 'oku ou to'o pē ia koe'uhí ko 'eku manavasi'i pe ko e hā e fakakaukau mai 'eku ongomātu'á mo e ni'ihí kehé. Ko e hā 'a e me'a 'oku totonu ke u fa?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- David A. Bednar, "Ke 'Iate Kitautilu Ma'u Ai Pē 'a Hono Laumālié," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 28–31.

"I hono papitaiso kitautilu, ne tau takitaha fakahoko ai ha fuakava toputapu mo 'etau Tamai Hēvani. Ko e fuakavá ko ha aleapau 'i he vaha'a 'o e 'Otuá mo 'Ene fānau he māmaní, pea 'oku mahu'inga ke 'ilo'i ko e 'Otuá 'okú Ne fokotu'u mai e ngaahi tūkunga 'o e fuakava kotoa pē he ongoongoleléi. 'Oku 'ikai ke ta fokotu'u atu 'e kitaua 'a e ngaahi fie ma'u pe tūkunga 'o ha fuakava. Ka 'oku tau faka'aonga'i 'a 'etau tau'atāina ke filí, 'oku tau tali 'a e tūkunga mo e ngaahi fie ma'u 'oku 'omi 'i he fuakavá 'o hangē ko hono fokotu'u mai 'e he 'etau Tamai Ta'engatá" (peesí 28–29).

NGAAHI ME'A KE A'USIA

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tuí 4; Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula Faka-'Otuá 4.

Lēsoni 18: Ko e Mali Temipalé—Fie Ma'u ki he Mo'ui Fakafāmili Ta'e Ngatá**NGAAHI FEHU'Í**

- Ko e hā ha faikehekehe 'oku fakahoko 'e he mali temipalé 'i ha fāmili?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHE

- Russell M. Nelson, "Ko Hono Tanumaki 'o e Nofu-Malí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 36–38.
- "Ko e Fāmili: Ko Ha Fanongonongo Ki Māmani," *Liahona*, 'Okatopa 2004, 49.
- *Tu'u Ma'u 'i he Tuí* (2004), 113–118.

- 1 Kolinitō 11:11; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 132:15–20, 46; Mōse 3:24.

NGAAHI ME'A KE A'USIA

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai mo Ta'e Faí 6; Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Faitotonú 1.
- Fakaafe'i ho'o pīsopé ke ako'i 'a e kau finemuí fekau'aki mo e ngaahi 'initaviu lekomeni temipalé (vakai *Tu'u Ma'u 'i he Tuí*, 143).

Lēsoni 19: Ko e Ngaahi Lekooti Fakaekitá**NGAAHI FEHU'Í**

- Ko e hā 'a e ngaahi tāpuaki kuo foaki mai 'e he 'Eiki ma'aku 'a ia te u lava 'o hiki 'i he'eku tohinoá? 'E anga fēfē hono fakamanatu kiate au 'e hono hiki 'o e ngaahi tāpuaki ko 'ení 'a e 'ofa 'a e 'Eiki 'iate aú?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Henry B. Eyring, " 'Oiauē, Manatu, Manatu," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 66–69.
- Don R. Clarke, "Hoko Ko ha Me'angāue 'i he To'ukupu 'o e 'Otuá," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 97–99.

" 'Oku 'i ai ha ki'i tohi 'oku ou to'o holo, pea 'oku hiki heni 'a e ngaahi ongo fakalaumālie mo e ngaahi ue'i 'oku ou ma'u mei he Lau-mālié. . . . 'I he hū mai e ngaahi fakakaukau, 'oku ou hiki pea feinga ke fakahoko ia. Kuó u fakatokanga'i ko e taimi lahi 'oku fakahoko ai ha me'a 'i he'eku lisí, na'e hoko 'eku ngāue ko ha tali ki he lotu 'a ha taha. Kuo 'i ai foki mo ha ngaahi taimi na'e 'ikai ke u fai ai ha me'a 'i he'eku lisí, pea ne u toki 'ilo ki mui ange ne 'i ai ha taha ne u mei lava 'o tokoni'i ka na'e 'ikai. 'I he'etau ma'u ha ue'i fekau'aki mo e fānau 'a e 'Otuá, kapau te tau hiki 'a e ngaahi fakakaukau mo e ue'i 'a e laumālié pea talangofua ki ai, 'oku toe tupulaki ange ai e loto falala mai 'a e 'Otuá kiate kitautilu peá Ne toe 'omi mo ha ngaahi faingamālie ke tau hoko ai ko ha me'angāue 'i Hono to'ukupú" (peesí 99).

NGAAHI ME'A KE A'USIA

- 'I ha uike 'e tolu, fakalaulauloto 'i he pō kotoa ki he ngaahi fehu'i 'a Palesiteni 'Ae-alingí: "Na'e 'omai nai 'e he 'Otuá ha pōpoaki ma'aku? Na'á ku vakai nai ki Hono to'ukupú 'i he'eku mo'u?" (*Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 69). Hiki 'a e ngaahi me'a ke a'usia 'i ho'o tohinoá.

- Toe vakai'i ho'o tohinoa Fakalalalaka Fakatāutahá. 'Oku fēfē 'a e tupulaki ho'o fakamo'oní 'i he ngaahi māhina 'e ono kuo hili? Ko e hā 'a e me'a kuó ke akó?

TOKONI FAKAFAIKÓ

*E lahi ange faingamālie
'o e mēmipa 'o e kalasí
ke mahino pea mo'ui'aki
e tokātelinē 'i he taimi
'oku nau fekumi ai 'i he
ngaahi tohi folofolá mo
e ngaahi lea 'a e kau
palōfitá. Kole ki he kau
finemuí ke fakatokanga'i e
ngaahi tefito 'i mo'oni pau
pe ngaahi fakaikiiki kehe
pē 'oku 'i he ngaahi pēsí
'i he'enau laú. Hangē ko
'ení, te ke malava 'o pehē,
"I he'etau lau 'a e ngaahi
veesi ko 'ení, fekumi ki
he . . ." Hili 'enau fekumi 'i
he ngaahi tohi folofolá, kole
ki he mēmipa 'o e kalasí
ke vahevahe 'a e me'a kuo
nau ma'ú (vakai 'Oku
'Ikai Ha Ui 'e Mahu'inga
Ange 'i he Faiakó, 61).*

Lēsoni 20: *Ala Atu 'o Tokoni ki he Kakai Kehé*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā e founa te u lava ai 'o tokoni ki he ni'ihī kehé 'i he taimi te u ongo'i tuēnoa pe ongo'i loto fo'i ai?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- David S. Baxter, "Tui, Ngāue, Tu'u Ma'u," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 13–15.

"'Oku tokoni 'etau feilaulau 'o tokoní, ke tau mavahe hake ai mei he tokanga pē kiate kitautolu mo hotau ngaahi faingata'a'ia. 'I he 'etau tokanga taha ki hono fakama'ama'a e kavenga 'a e ni'ihī kehé, 'oku hoko leva ai ha mana. 'Oku mōlia atu 'etau ngaahi mafasiá. 'Oku tau fiefia ange. Pea mahu'inga-mālie ange 'etau mo'ui'" (peesī 14).

- Anne C. Pingree, "Ke Tupu Hake Ki he 'Eikí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 74–76.
- Mātiu 25:40; Luke 15:4–7; 1 Tesalonika 2:7–8; Mōsaia 2:17.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko Hoto Mahu'inga Fakatāutahá 3.
- 'I ha kulupu fakataha 'o e kau finemuí mo e kau talavou, lau 'a e *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 12–13, pea alea 'i 'a e ngaahi 'ulungāanga 'o e kaungāme'a mo'oni.

Lēsoni 21: *Ko e Fa'ifa'itaki'anga Lelei 'okú Ne Tokoni 'i 'a e Ni'ihī Kehé*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā 'e fai 'e hoku ngaahi kaume'á 'i he taimi 'oku ou mo'ui'aki ai e ngaahi tu'unga mahu'inga 'o e Siasí? Ko e hā te u fai 'o kapau te nau lau 'eku talangofuá ko e fie angamā'oni'oni?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Joseph B. Wirthlin, "Ko e Fekau 'Oku Lahí," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 28–31.
- Robert D. Hales, "Ke Fili Pē Ma'atautolu: Ko e Me'a'ofa mo e Tāpuaki 'o e Tau'atāina Ke Fili," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 4–8.
- *Malanga'aki 'Eku Ongoongolelei* (2004), 160–62.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Ngaahi Ngāue Lelei 7.

Lēsoni 22: *Ko e Fakatomalá*

NGAAHI FEHU'Í

- Neongo kuó u fakatomala, 'oku ou kei ongo'i halaia pē. 'E lava fēfē ke u 'ilo kuo fakamolemole'i mo'oni au?

- Kuo ako'i mai kiate kitautolu ko e taimi 'oku tau fai ai ha ngaahi fehālaaki mamafá 'oku tau fekumi leva ki he fakamolemole 'a e 'Eikí 'aki 'etau talanoa mo e pīsopé. Ko e hā e 'uhinga 'oku fu'u fie ma'u ai? Ko e hā e founa 'e lava 'o tokoni mai ai e pīsopé kiate ai?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Dieter F. Uchtdorf, "Ko e Tu'unga 'o e Foki Lelei Maí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 99–101. 'Oku 'omai 'e he fakamatala ko 'eni 'a e ngaahi tali ki he fehu'í 'uluaki 'i 'olungá.
- Boyd K. Packer, " 'E 'Ikai Te u Toe Manatu Ki Ho'o Ngaahi Angahalá," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 25–28.
- Russell M. Nelson, "Fakatomalá mo e Uluí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 102–4.
- 2 Nifai 9:23; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 58:42–43; 61:2.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tuí 3.
- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 29–30. 'I he 'osí hono lau 'o e konga fekau'aki mo e fakatomalá, hiki 'i ho'o tohinoá 'a e ngaahi tautea 'o e maumau 'i 'i he 'ilo pau 'a e ngaahi fekau 'a e 'Otuá. Toe fakakau foki mo e ngaahi sipinga 'o e fakatomalá mei he folofolá.

TOKONI FAKAFIAKÓ

'E lahi ange faingamālie 'o e mēmipa 'o e kalasí ke kau mai 'i he taimi 'oku fakakulupu iiki ai kinautolú. Faka'aonga 'i 'a e fakakulupú 'i he taimi 'okú ke fie ma'u ai ke fakalotolahi 'i e kau finemuí ke fakahoa e ngaahi talí, alea 'i e ngaahi fehu'í, loto taha ki ha fo 'i tali pe feako'aki (vakai 'Oku 'Ikai Ha Ui 'e Mahu'inga Ange 'i he Faiakó, 197).

Lēsoni 23: *Ko e Fakamolemolé*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā 'a e 'uhinga ko ia ke fakamolemole 'i 'a e ni'ihī kehé?
- 'E lava fēfē ke u fakamolemole 'i ha taha 'okú ne fakalotomamahi 'i au?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- James E. Faust, "Ko e Mālohi Faifakamo'ui 'o e Loto Fakamolemolé," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 67–69.
- Gordon B. Hinckley, "Fa'a Fakamolemolé," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2005, 81–84.

- Mātiu 6:12, 15; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 82:1.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Faitotonú 2.

Lēsoni 24: *Ko e Lotú mo e Fakalaulaulotó*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā 'a e 'uhinga 'o e lotu 'i he loto mo'oni? 'E lava fēfē ke u tukupā ke ngāue 'i 'eku ngaahi talí? (vakai *Malanga'aki 'Eku Ongoongolelei* [2004], 73).

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Richard G. Scott, "Ko Hono Faka'aonga 'i e Me'afoaki Fakalangi 'o e Lotú," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 8–11.

- *Tu'u Ma'u i he Tu'i* (2004), 108. 'Oku fakamahino mai 'e he fakamatala ko 'en'i 'a e lea 'oku totonu ke tau faka'aonga i 'i he 'etau lotu.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula Faka-'Otuá 3; Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí Mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai mo Ta'e Faí 1; Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Faitotonú 2.

Lēsoni 25: *Ko e 'Aho Sāpaté*

NGAAHI FEHU'Í

- Te u fakamahu'inga i fēfē e ngaahi me'a 'oku lelei ke fakahoko 'i he 'aho Sāpaté? (vakai T&F 59).

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Dallin H. Oaks, "Ako'i 'o e Ongongolelei," *Ensign*, Nov. 1999, 78–80; *Liahona*, Sānuai 2000, 94–98. Faka-kaukau ki he fakatokanga 'a 'Eletā 'Oakesi 'i ho'o ako'i 'a e lēsoni ko 'en'i:

"Ko e kau faiako ko ia kuo fekau'i ke nau ako'i 'a e ngaahi tefito'i mo'oni 'o e ongoongolelei' pea mo e 'tokāteline 'o e pule'angá' (T&F 88:77) 'oku totonu ke nau ta'ofi hono ako'i 'o ha ngaahi lao tukupau pe ko ha ngaahi founga fakahoko. Hangē ko 'en'i, 'e 'ikai te nau ako'i ha ngaahi lao ke fakapapau'i ai pe ko e hā 'a e vahehongofulu kakatō, pea 'e 'ikai te nau fokotu'u atu ha lisi 'o e ngaahi me'a ke fai mo e ngaahi me'a ke 'oua 'e fai 'i hono tauhi 'o e 'Aho Sāpaté ke mā'oni'oni. Ka hili pē hono ako'i 'e ha faiako 'a e tokāteline mo e ngaahi tefito'i mo'oni mei he folofolá pea mo e kau palōfita mo'uí, 'e hoko leva ko e fatongia 'o e kakai fakafa'ituituí mo e ngaahi fāmili hono fakapapau'i 'a e ngaahi founga fakahoko 'o e tokāteline pe ngaahi laó' (peesi 79).

- Jeffrey R. Holland, "Ki he Kau Finemuí," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2005, 28–30. 'Oku fakamahino 'e he fakamatala ko 'en'i 'a e teunga fe'unga ma'á e kau finemuí ki he lotu 'i he 'aho Sāpaté.
- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 32–33.
- 'Īsaia 58:13–14.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tuí 3.

Lēsoni 26: *Ko e Fakamo'oni*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā 'a e fakamo'oni? Ko e hā e ngaahi lelei 'o hono vahevahe 'eku fakamo'oni?
- Te u lava fēfē 'o vahevahe 'eku fakamo'oni mo e ni'ihī kehē kae 'ikai ke u lea'aki 'a e " 'Oku ou fie vahevahe 'eku fakamo'oni?"

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Dieter F. Uchtdorf, "Ko e Mālohi 'o ha Fakamo'oni Fakafo'ituituí," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 37–39.
- M. Russell Ballard, "Tuí, Fāmili, Mo'oni'i Me'á mo e Ngaahi Fuá," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 25–27.
- Jay E. Jensen, "Fai 'o e Fakamo'oni," *Ensign* mo e *Liahona*, 'Okatopa 2005, 10–13.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tuí 5.

Lēsoni 27: *Ako 'a e Folofolá*

NGAAHI FEHU'Í

- 'Oku lava fēfē 'e he ako faka'aho 'o e folofolá 'o tokoni'i au ke teke'i 'a e 'ahi'ahi? (vakai 1 Nifai 15:24).
- Ko e hā ha ngaahi founga kehe 'e tokoni ai e ako 'a e folofolá 'i he'eku mo'u? (vakai Hilamani 15:7–8).

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, "Ko ha Fakava'e Pau," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 62, 67–69. Alea'i e founga 'e lava 'e hono ako 'o e folofolá, 'a e fakahinohino fika ua 'a Palesiteni Monisoni 'o tokoni ki he to'u tupú ki hono tali 'enau ngaahi fehu'í.
- Gordon B. Hinckley, "Ko ha Fakamo'oni Mālohi mo Mo'oni," *Ensign* mo e *Liahona*, 'Aokosi 2005, 2–6.

"He 'ikai ke u momou ke palōmesi atu kapau te mou talangofua ki he polokalama faingofuá ni, tatau ai pē pe ko e hā hano tu'o lahi ho'o lau ki mu'a 'a e Tohi 'a Molomoná, 'e hoko mai ki ho'o mo'uí pea ki homou 'apí ha konga lahi ange 'o e Laumālie 'o e 'Eikí, ha tukupā 'oku mālohi ke 'a'eva 'o talangofua ki He'ene ngaahi fekaú, pea mo ha fakamo'oni mālohi ange ki he mo'oni mo e

mo'uí 'a e 'Alo 'o e 'Otuá' (peesi 6).

- Julie B. Beck, " 'Oku Fiefia 'a Hoku Lotó 'i he Ngaahi Folofolá," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2004, 107–9.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí Mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai Mo Ta'e Faí 1. Fakalotolahi'i e kau finemuí ke fokotu'u ha founga 'o e ako e folofolá mo lotu. Faka'ai' ai kinautolu ke fokotu'u ha tau-mu'a laukonga fakatāutaha. 'Oange e ngaahi faingamālie ki he kau finemuí ke nau vahevahe 'enau ngaahi fakakaukau pe me'a kuo hoko tonu kiate kinautolu he' enau ako folofola fakatāutahá.

Lēsoni 28: *Teke'i 'a e Angahalá*

NGAAHI FEHU'Í

- 'E lava fēfē 'e he me'a 'oku ou sio, fanongo ki ai pe laú 'o uesia 'a hoku ivi ke teke'i 'a e 'ahi'ahi?

TOKONI FAKAFIAKÓ

'Oku fakaafe'i mai 'a e Laumālie 'i hono 'oange 'a e ngaahi faingamālie ki he kau finemuí ke fai 'enau fakamo'oni he lolotonga e kalasí. 'I he faka'osinga 'o e kalasí, fakakaukau ke 'ai ha finemuí 'e taha pe ua ke na fakamatala 'i 'a e lēsoni mo vahevahe 'a e me'a 'okú na ongo 'i fekau'aki mo e me'a kuó na akó.

- Makehe mei he lotú, ako folofolá mo e ma'u lotú, ko e hā e me'a te u lava 'o fai ke teke'i 'a e ngaahi 'ahi'ahí mo e angahalá?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Henry B. Eyring, "Hoko 'o Tatau Mo ha Tamasi'i Si'i," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 14–17.
- Richard G. Scott, "Founga Ke Mo'ui Ai he Uhouhonga 'o e Fakautuutu 'a e Kovi," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2004, 100–102.

"Kapau 'e faifaiangé pea fakatauele'i koe ke ke 'ahi'ahi'i 'a e ngaahi me'a fakatauele 'a Lusifaá, tomu'a vakai'i faka'auliliki lelei 'a e ngaahi nunu'a mahino 'o e fa'ahinga fili peheé pea he 'ikai leva ke uesia ho'o mo'uí. He 'ikai teitei lava 'e ha taha ke 'ahi'ahi'i 'a e ngaahi me'a ko ē 'oku ta'ofi 'e he 'Otuá, ta'e hoko hano faka'auha ai 'a 'ene fiefiá pea keina ai e fakahino-hino fakalaumalie 'okú ne ma'u' (peesí 102; vakai ki he fehu'i 'uluaki 'i 'olungá).

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula Faka-'Otuá 5; Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai mo Ta'e Fai 2.

Lēsoni 29: *Ko e Hā'ele 'Anga Ua Maí*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā 'oku mahu'inga ai ke u 'ilo pea mahino kiate au 'a e ngaahi faka'ilonga 'o e Hā'ele 'Anga Uá?
- 'E lava fēfē ke u nofo fiemālie pea nonga neongo 'oku fakailifa mo fakamanavahē 'a e ni'ihí 'o e ngaahi faka'ilonga 'o e Hā'ele 'Anga Uá? (vakai T&F 38:30).
- Ko e hā 'a e ngaahi me'a te u lava 'o fai ke teuteu ai ki he toe hā'ele mai 'a e Fakamo'uí?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Dallin H. Oaks, "Teuteu ki he Hā'ele 'Angaua Maí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2004, 7–10.
- Boyd K. Packer, "Ko ha Malu'i mo ha Hüfanga'anga," *Ensign* mo e *Liahona*, Növema 2006, 85–88. 'Okú tokoni 'a e fakamatala ko 'ení ke tali 'a e fehu'i fika ua 'i 'olungá.
- *Tu'u Ma'u 'i he Tu'i* (2004), 74–76. 'Okú ma'u atu 'i he kongá ko 'ení 'a e ngaahi fakamo'oni folofola lahi 'a ia 'okú ne ako'i 'a e ngaahi faka'ilonga 'o e Hā'ele 'Angaua Maí.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakakaukau ke hiki 'a e ngaahi tali ki he ngaahi fehu'i ko 'ení 'i ho'o tohinoá. Ko e hā e fa'ahinga tafa'aki 'i he'eku mo'uí 'oku ou mateuteu ai ki he Hā'ele 'Angauá? Ko e hā e tafa'aki 'i he'eku mo'uí 'oku fie ma'u ke fakatupulaki?

Lēsoni 30: *Ko e Ngāue-'ofá*

NGAAHI FEHU'Í

- 'Okú 'ikai ke u natula fa'a fakakaukau ki he ni'ihí kehé. 'E anga fēfē ha'aku lava 'o ako ke toe fakakaukau ange ki he ni'ihí kehé mo 'enau ngaahi ongó mo e fie ma'uí? 'E anga fēfē hano fakahoko 'e he me'á ni ha faikehekehe 'i he'eku mo'uí?

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Natula Faka-'Otuá 2; Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Ngaahi Ngāue Lelei 2, 5–6; Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Ngaahi Ngāue Lelei, faka'ilonga 5.

Lēsoni 31: *Ngaahi 'Ekitiviti Fakakulupú: Ko e Kamata'anga ia 'o e Faikaume'a 'Okú Fakapotopotó*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā e 'uhinga kuo fale'i ai au ke faka-'ehi'ehi mei he toutou teiti mo ha tokotaha tataú? (vakai *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* [ki'i tohi, 2001], 25).
- 'Okú 'i ai e ngaahi taimi 'e ni'ihí 'oku faka-mālohi'i ai au ke fakafepaki ki he fale'i 'a e palōfitá fekau'aki mo e teiti kei si'i mo tu'uma'ú. Ko e hā e me'a te u lava 'o fai pe lea'aki 'i he ngaahi me'a pehe ní ke tauhi mo'oni ki he ngaahi tu'unga mahu'inga kuo tuku mai 'e he 'Eiki?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- John B. Dickson, "Tukupā ki he 'Eiki," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 14–15.

"Te ke fie ma'u ke fai ha tukupā fekau'aki mo e vala mo e 'ulungāanga tāu he taimi 'o e faikaume'á. 'Okú faingofua ange hono tauhi e tu'unga 'ulungāanga 'a e 'Eiki 'i he'ete tomu'a fili 'a e ngaahi 'ulungāanga 'e fakahokó he taimi te ke fehangahangai ai mo e ngaahi fili ke fai lolotonga ho'o faikaume'á, feohi mo e kaungāme'á pe to'ú. 'E 'i ai ha ni'ihí he 'ikai mahino kiate kinautolu ho'o fili ke muimui ki he ngaahi tefito 'i mo'oní mo tauhi ho'o

tukupā, ka te nau faka'apa'apa'i mo tangane'ia 'iate koe pea faka'amu ke hangē ko koé" (peesí 15).

- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 24–25. 'I he ngaahi 'ulungāanga fakafonua 'oku tali ai 'a e faikaume'á, fakakaukau ke lau 'a e kongá ko 'eni fekau'aki mo e faikaume'á pea alea'i 'a e founga 'e lava ai 'e he kau finemuí 'o faka'aonga'i ia 'i he'enu mo'uí (vakai ki he ngaahi fehu'i 'i 'olungá).

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí Mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai Pe Ta'e Fai, faka'ilonga 1.

TOKONI FAKAFAIÁKÓ

'E lahi ange faingamālie ke kau mai ai e mēmipa 'o e kalasí 'i he taimi 'oku nau fakakakato ai ha ngāue fakatāutaha pea vahevahe 'a e me'a kuo nau akó. Te ke lava ke kole ki he kau finemuí ke nau fekumi 'i he ngaahi tohi folofolá pe ngaahi leá 'iate kinautolu pē, hiki 'enau ngaahi talí pe fakakaukau pe fakakaukau fekau'aki mo ha ngaahi tali ki ha fehu'i (vakai 'Okú 'Ikai Ha Ui 'e Mahu'inga Ange 'i he Faiakó, 61).

Lēsoni 32: *Anga-ma'a Fakaekitá Tupu mei He'ete Lava 'o Mapule'i Kitá*

NGAAHI FEHU'Í

- 'E lava fēfē 'e he fili ko ia 'i he taimí ni ke tu'u ma'u 'i he anga-ma'a fakaekitá 'o tokoni'i au ke u tauhi hoku anga-ma'á?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- David A. Bednar, "Nima Ma'a mo ha Loto Mā'oni'oni," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 80–83.
- Robert D. Hales, "Ki he Lakanga Taula'eiki Faka-Ēloné: Teu-teu ki he Ta'u 'e Hongofulu 'o Ho'o Ngaahi Filí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 48–51.
- 'Alamā 38:12; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 10:5; 121:45–46; Ko e Ngaahi Tefito 'o e Tui 1:13.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Faitotonú 1–2.

Lēsoni 33: *Faka'ehi'ehi mei he Ngaahi Mālohi Fakatu'utāmaki 'o e Mitiá*

NGAAHI FEHU'Í

I ho'o fakakaukau ki he founa ke ngāue'aki ai e ngaahi fehu'i ko 'ení, fakakaukau fekau'aki mo e ngaahi fie ma'u 'o e kau finemu'i 'i ho uōtí pea fakatatau ki ai e ngaahi fehu'í.

- 'E anga fēfē ha'aku 'ilo'i 'oku ou fakamoleki ha taimi lahi ke sio TV, va'inga 'i he ngaahi keimi vitiō, 'ave fekau 'i he'eku telefoní pe ngāue'aki 'a e 'Initaneti?
- Neongo 'oku kovi e fakalea 'o e ngaahi hiva 'e ni'ihí, ka 'oku 'ikai ke u fu'u fanongo au ki he ngaahi leá. 'Oku kau kovi nai eni kiate au? Ko e hā hono 'uhingá?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, "Tu'u Ma'u 'i he Tuí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 18–21. 'Oku tokoni 'a e fakamatala ko 'ení ke tali e ngaahi fehu'i 'oku hiki atu 'i 'olungá.
- L. Whitney Clayton, "'Oku Monū'ia 'a Kinautolu 'Oku Loto-Ma'á," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 51–53. 'Oku tokoni 'a e fakamatala ko 'ení ke tali 'a e 'uluaki fehu'i 'i 'olungá.
- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 17–19. 'Oku tokoni 'a e konga ko 'eni fekau'aki mo e fakafiefiá mo e mitiá ke tali 'a e ngaahi fehu'i 'i 'olungá.
- Molonai 7:12–17; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 45:32.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai mo Ta'e Faí 5–6; Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai pe Ta'e Faí, faka'ilonga 3.

Lēsoni 34: *Ngaahi Fakakaukau Ma'a mo Fe'ungá*

NGAAHI FEHU'Í

- 'Oku 'ātakai'i ma'u pē au 'i he akó, 'e he ngaahi lea ongo kovi kiate au. Ko e hā e me'a te u lava 'o fai ke faka'ehi'ehi mei he fanongo kiate kinautolú? Ko e hā e me'a te u lava 'o fai ke to'o ai kinautolu mei he'eku ngaahi fakakaukau?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Jeffrey R. Holland, "Ko e Lea 'a e Kau 'Āngeló," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 16–18.
- Jay E. Jensen, "Ko e Ivi Tanumaki 'o e Ngaahi Himí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 11–13.
- Boyd K. Packer, "Mūsika Taau, Ngaahi Fakakaukau Taau," *New Era*, Apr. 2008, 6–11; *Liahona*, 'Epeleli 2008, 30–35 (vakai www.worthymusicworththoughts.lds.org).
- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 22–23.
- Lea Fakatātā 23:7; 'Alamā 12:14; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 25:12.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai pe Ta'e Faí, faka'ilonga 3.
- Ki ha 'ekitiviti lolotonga e uiké, fakakaukau ke lau mei he tohi himí "Ko e Mūsiká 'i He'etau Mo'ui Fakatāutahá," Talamu'aki 'a e Kau Palesitenisi 'Uluaki (*Ngaahi Himí*, viii). Hiva'i e ni'ihí e ngaahi hiva 'okú ke sai'ia aí. Fakakaukau ke ako ma'uloto fakakalasi ha himi.

Lēsoni 35: *Mo'ui Anga-tonu 'i he Lotolotonga 'o e Ngaahi Fakafepakí*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā e founa te u lava 'o tali'aki e ni'ihí 'oku nau fakahoha'asi pe fakakata'aki au koe'uhí ko e mēmipa au 'o e Siasí?
- 'Oku ou ta'efemālie 'i he taimi 'oku ou sio ai ki hoku ngaahi kaungāme'á 'oku 'ikai ke nau mo'ui'aki e ngaahi tu'unga mahu'inga 'o e Siasí. 'E lava fēfē ke u hoko ko ha fa'ifa'itaki'anga lelei kiate kinautolu 'o 'ikai faka'ita'i pe fie-mā'oni'oni?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, "Ko ha Fakava'e Pau," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 62, 67–69.
- Quentin L. Cook, "Mo'ui 'i he Tui Kae 'Ikai 'i he Manavasi'i," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 70–73.
- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 12–13.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai mo Ta'e Faí 2.

TOKONI FAKAFIAKÓ

'E lahi ange faingamālie ke mahino mo mo'ui'aki ha tokāteline 'o e ongoongolelei 'e he mēmipa 'o e kalasí 'i he taimi 'oku fakamatala mahino mo faingofua aí. Lau kotoa e ngaahi folofolá mo e lēsoni ke mahino 'a e tokāteline 'e lava ke fakatefito ai e lēsoni. Mahalo te ke fie ma'u ke hiki ia ki he palakipoé pe faka'ali'ali ki he kau finemu'i ke nau mamata ki ai (vakai 'Oku 'Ikai Ha Ui 'e Mahu'inga Ange 'i he Faiakó, 57).

Lēsoni 36: Ko Hono Mahu'inga 'o e Mo'oní i he Mo'ui Anga-ma'á

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā 'a e ngaahi mo'oní mo e tu'unga mahu'inga 'o e ongo-ongolelei 'oku fakakehe'i 'e he māmaní? Ko e hā e me'a te u lava 'o fai koe'uhí ke 'oua na'a kākāa'i au 'e he ngaahi fakakehe'i ko iá?
- Ko e lao 'o e anga-ma'á ko ha tefito toputapu mo pepepele-ngesi. 'E anga fēfē 'eku lava 'o fakamatala'i e 'uhinga 'oku ou mo'ui 'aki ai e lao ko 'ení ki hoku ngaahi kaungāme'a 'oku 'ikai ke tui tatau mo au?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Richard G. Scott, "Mo'oní: Ko e Fakava'e Ia 'o e Fili Totonú," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 90–92.

"Ko e taimi 'e ni'ihí 'i he'etau fekumi ke 'ilo'i 'a e mo'oní, 'oku fie ma'u ki ai ha ngāue lahi fakataha mo ha tui lahi ki he'etau Tama'i mo Hono 'Alo nāunau'iā. Ko e taumu'a ia 'a e 'Otuá ke hanga 'e he ngāue mo e tui ko 'ení 'o fa'u ho 'ulungāanga. 'E fakamālohia 'e he 'ulungāanga 'oku tāu 'a ho'o malava ko ia ke talangofua ki he fakahinohino 'a e Laumālié 'i ho'o fai e ngaahi fili mahu'ingá. Te ke ma'u leva 'a e 'ulungāanga mā'oní'oní. 'Oku mahu'inga ange ia 'i he me'a 'okú ke ma'ú, me'a kuó ke 'iló, pe ngaahi tau-mu'a kuó ke a'usíá. 'Okú ne fakatupu hano falala'ia 'i koe. 'Oku hoko 'a e 'ulungāanga mā'oní'oní ko e fakava'e 'o e mālohi fakalau-mālié. Te ke lava ai ke fakahoko totonu ha ngaahi fili faingata'a 'oku mātu'aki mahu'inga 'i he taimi 'o e faingata'a mo e 'ahí'ahí, neongo 'ene hangē te nau lava'i koé" (peesí 92).

- Elaine S. Dalton, "Nofoma'u 'i he Halá," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 112–14.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Fai-tonú, faka'ilonga 5.

Lēsoni 37: Tokanga'i Hotau Ngaahi Sino Fakamatelié

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā e kaunga 'o hono tokanga'i hoku sino fakamatelié 'i he taimí ni ki he'eku mo'ui lelei 'i he kaha'ú? 'E anga fēfē hono teuteu'i au 'e he fakatupulaki 'a e tō'onga mo'ui lelei ke ma'u mo tauhi ha fānau?
- Ko e hā 'a e ngaahi founda 'e ni'ihí 'oku hanga ai 'e he kakai 'o māmaní 'o maumau'i honau ngaahi sino fakamatelié? 'Oku tokoni'i fēfē au 'e he manatu ko ia ko hoku sinó ko ha temipale 'o e 'Otuá ke faka'ehi'ehi mei he ngaahi ākenga peheé?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, "Tu'u Ma'u 'i he Tuí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 18–21.

"'Oku tau taki taha 'a e sino kuo foaki mai 'e ha Tama'i Hēvani 'ofa. Kuo fekau'i mai ke tau tokanga'i ia. Te tau ngaohikovi'i pe fakalavea'i nai hotau sinó pea 'ikai ke 'ekea

ia meiate kitautolu? He 'ikai lava ia! Na'e pehē 'e he 'Apostolo ko Paulá: ' 'Ikai 'oku mou 'ilo ko e faletapu 'o e 'Otuá 'a kimoutolu, pea 'oku nofo'ia 'a kimoutolu 'e he Laumālie 'o e 'Otuá? . . .

"'Ko e faletapu 'o e 'Otuá 'oku mā'oní'oni pea ko e fale tapu ko iá 'a kimoutolu' [1 Kōlinitho 3:16–17]. 'Ofa ke tau tauhi hotau sinó—'a hotau temipalé—ke fe'unga mo ma'a pea 'ata'atā mei he ngaahi me'a te ne maumau'i 'etau mo'ui lelei fakatu'asino, fakaeloto mo fakalaumālie" (peesí 19).

- Susan W. Tanner, "Ko e Toputapu 'o e Sinó," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2005, 13–15.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngāue Ki he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e 'Iló, faka'ilonga 3.
- Fakakaukau ke fakafe'i 'a e kau finemu'i ke vahevahe mo honau fāmili 'a e fakamatala fekau'aki mo hono tokanga'i hotau ngaahi sino fakamatelié mei he ngaahi ma'u'anga tokoni ko 'ení: *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupū* (ki'i tohi, 2001), 36–37; *Tu'u Ma'u 'i he Tuí* (2004), 184, 194.

Lēsoni 38: Me'akai Fakatapu-iví mo e Lea 'o e Potó

NGAAHI FEHU'Í

- 'Oku talamai 'e hoku kaungāme'á, mitiá mo e ni'ihí kehé 'oku fie ma'u ke u hā 'i ha founda pau. 'Oku lava fēfē 'e he me'akai lelei mo e mo'ui'aki 'a e Lea 'o e Potó 'o tokoni'i au ke u ongo'i fiamālie fekau'aki mo hoku sinó?
- 'Oku anga fēfē 'ete fai ha fili ke talangofua ki he Lea 'o e Potó 'i he taimí ni 'o teuteu'i au ke u tauhi faivelenga ki he ngaahi fekau ko 'ení 'i he kaha'ú?

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- John B. Dickson, "Tukupā ki he 'Eikí," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 14–15. 'Oku tali 'e he fakamatala ko 'ení 'a e fehu'i fika ua 'i 'olungá.
- Julie B. Beck, "Fakamanatu'i, Fakatomalá mo e Liliú," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 109–12. 'Oku hanga 'e he talanoa 'o Melé 'o fakatāta'a 'i 'a e nunu'a tolonga fuoloa 'o e 'ikai mo'ui'aki 'a e Lea 'o e Potó.
- Tōkateline mo e Ngaahi Fuakavá 49:19–21; 59:15–20; 88:124.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Ngaahi Ngāue Lelei 2.

Lēsoni 39: Ko Hono Faka'aonga'i Hala 'o e Faito'o Kona Tapú

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e fē 'a e taimi kuó u sio ai ki ha taha 'okú ne tu'u 'o fakafepaki'i hono ngāue'aki e ngaahi me'a 'oku koví, hangē ko ha faito'o kona tapú pe kava mālohí? Na'e uesia fēfē 'a e ni'ihí kehé 'e he fa'ifa'itaki'anga lelei ko 'ení?

TOKONI FAKAFIAKÓ

'E lahi ange faingamālie ke mahino mo mo'ui'aki e tokātelinē 'e he mēmipa 'o e kalasí 'i he taimi 'oku fakalotolahi 'i ai kinautolu ke fai ha'anau ngaahi fakamatala. Fai e ngaahi fehu'i hangē ko e, "Ko e hā e 'uhinga 'oku mahu'inga ai pe 'uhingamālie 'a e tokātelinē kiate koé?" Ko e fē taimi na'ā ke ongo'i ai 'a e mālohi 'o e tokātelinē ko 'ení 'i ho'o mo'ui'." "Kuo tāpuekina fēfē 'e he tokātelinē ho'o mo'ui' pe mo'ui' 'a e ni'ihí kehé?" (vakai 'Oku 'ikai Ha Ui 'e Mahu'inga Ange 'i he Faiakó, 195).

- Te u ongo'i fēfē 'i he taimi 'oku ou tauhi ai hoku ngaahi tu'unga mahu'ingá, neongo e ngaahi mōmeniti 'o e faingata'á? Ko e hā e fakakaukau mai 'a e ni'ihī kehē kiāte aú?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, "Tu'u Ma'u 'i he Tu'i," *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 18–21.
- James E. Faust, "Ko e Mālohi ke Liliú," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 122–24.
- Tāniela 1; Molonai 10:30; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 59:17–20.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 2–3. Fa'u ha lisi 'o e ngaahi tāpuaki kuo tala'ofa mai 'i he taimi 'okú ke talangofua ai ki he ngaahi fekau 'a e 'Otuá. Fakakaukau ke vahevahe 'a e lisi ko 'enī mo ho fāmīlī, mēmipa 'o e kalasí pe ko ha taki 'o e Kau Finemuí.

Lēsoni 40: *Tauhi 'o e Mo'ui Lelei 'i he 'Apī*

Fakakaukau ke ako'i 'a e lēsoni ko 'enī 'i ha 'ekitiviti lolotonga 'o e uiké kae 'ikai ko e lolotonga e kalasi 'i he 'aho Sāpaté.

Lēsoni 41: *Ko 'Ete Lava 'o Ikuná*

NGAAHI FEHU'Í

- 'Okú pehē 'e he kaveinga 'o e Kau Finemuí, "Ko e ngaahi 'ofefine kitautolu 'o 'etau Tamai Hēvani, 'okú ne 'ofa 'iate kitautolu"; 'oku lava fēfē 'e he 'ilo ko 'enī 'o 'omai kiāte au 'a e fiemālie? 'Okú anga fēfē 'a e kaunga, 'eku 'ilo' i ko ha 'ofefine au 'o e 'Otuá ki he'eku ngaahi taumu'á?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Dieter F. Uchtdorf, "Ikai 'Okú 'i ai Ha'atau 'UHINGA ke Fiefia?" *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 18–21. Fakakaukau ke faka'aonga'i ha ki'i kongá 'o e lea ko 'enī ke fakamālohia'aki 'a e faka'osinga 'o e lēsoni.
- Charles W. Dahlquist II, "Ko hai 'Okú Kau mo e 'Eiki?" *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 94–96.
- Ngaahi Lea Fakatātā 31:10–31; Tokāteline mo e Ngaahi Fua-kavá 25:1–3.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko Hoto Mahu'inga Fakatāutahá 7.

Lēsoni 42: *Ko e Loto-to'a ke Feinga*

NGAAHI FEHU'Í

- 'Okú fakatupu lotofō'i 'a e fakakaukau atu ki he ngaahi me'a 'oku hanganaki mai mei mu'a kiāte aú. Ko e hā te u lava 'o fai ke u lototo'a ke fehāngahāngai mo e ngaahi me'a ko 'enī 'e hoko mai?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, "Ko ha Lakanga Fakataula'eiki Faka'e'i'eiki," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 59–61. Fakakaukau ke faka'aonga'i 'a e talanoa 'a Palesiteni Monisoni fekau'aki mo e tangata lele na'e hokohoko atu 'ene lelé neongo na'e 'ikai ha hoa'i sū 'e taha (peesi 59).

- *Ki Hono Fakamālohia 'o e To'u Tupú* (ki'i tohi, 2001), 2–3 (vakai ki he fehu'i 'i 'olungá).

- 1 Samuela 17; 2 Nifai 31:20.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Faitotonú 3.

Lēsoni 43: *Ko e Mo'ui Anga-tonú*

NGAAHI FEHU'Í

- 'I he'eku fakatomala mo mo'ui taau ke ma'u e sākalamēnití, 'oku ou fe'unga ai ke ma'u e Laumālie Mā'oni'oní. 'E anga fēfē 'a e lava 'e he tākiekina 'a e Laumālie Mā'oni'oní 'o tokoni'i au ke u mo'ui taau ai pē?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Anthony D. Perkins, "Ko e 'Ofa Haohaoa mo Ta'efilifilimānakó," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 76–78.
- Elaine S. Dalton, "Vakai Atu ki he Ta'engatá!" *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 31–32.

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e Tau'atāina Ke Filí mo e 'Eke'i Meiate Kita 'a e Me'a 'Okú Te Fai mo Ta'e Faí 4.

Lēsoni 44: *Faka'aonga 'i Fakapotopoto 'a e Taimí*

NGAAHI FEHU'Í

- 'Okú ou ongo'i lōmekina 'i he ngaahi me'a kotoa 'oku 'amanaki mai kiāte aú. Ko e hā e me'a te u lava 'o fai ke ngāue lelei'aki ai hoku taimí mo hoku ngaahi fatongia' koe'uhí ke fakafiefia ange 'eku mo'uí?
- 'Okú ou ma'u ha 'ulungāanga kovi 'o e fakatoloi me'á. 'E anga fēfē ha'aku ikuna'i 'a e anga ko iá?

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Dallin H. Oaks, "Lelei, Lelei Ange, Lelei Tahá," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 104–8. 'E lava 'o tokoni 'a e fakamatala ko 'enī ki he kau finemuí 'i he'enu fakamu'omu'a e me'a 'oku mahu'inga 'i he'enu mo'uí (vakai ki he fehu'i 'i 'olungá).

NGAAHI ME'A KE A'USIÁ

- Fakalalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me'a Ke A'usia 'i he Tu'unga 'Ulungāanga Mahu'inga Ko e 'Iló 1.

Lēsoni 45: *Ko e Mahu'inga 'o e Ngāué*

NGAAHI FEHU'Í

- Ko e hā e 'uhinga 'oku mahu'inga ai e tefito'i mo'oni 'o e ngāué ki he ola lelei e nofo malí mo e fāmīlī? (vakai ki he fanongonongo 'o e fāmīlī).

NGAAHI MA'U'ANGA TOKONI MAKEHÉ

- M. Russell Ballard, "Tu'i, Fāmīlī, Mo'oni'i Me'á mo e Ngaahi Fuá," *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 25–27.

“Oku tau fakamamafa i ‘aupito ‘a e mo‘ui fakafalala pē kiate kitá pea mo e tui ki he me‘a ko e ngāue. Oku tau pou pou i e tokoni ki hotau tukui koló pea mo e ni‘ihi kehé. Oku hoko-hoko atu hono foaki ‘e he Siasí ha pa‘anga lahi mo ha koloa pea mo ha ngaahi ngāue tokoni ‘ofa fakaetangata ‘i he funga ‘o e māmaní, ‘o kau ai ha ngaahi houa ta‘efa‘alaua kuo foaki ‘e he kāingalotú ke nau tokoni ai ki hano fakama‘a mo tokoni‘i ‘o ha fakatamaki” (peesi 27).

NGAAHI ME‘A KE A‘USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me‘a Ke A‘usia ‘i he Tu‘unga ‘Ulungāanga Mahu‘inga Ko e ‘Iló 5.

Lēsoni 46: Ko Hono Taumu‘a mo e Mahu‘inga ‘o e Akó

NGAAHI FEHU‘Í

- Ko e hā e ‘uhinga oku mahu‘inga ai kiate au ke u ako faka‘atama?
- ‘E lava fēfē ‘e ha tu‘unga fakaako lelei ‘o tokoni‘i au ‘i he kaha‘ú? ‘E lava fēfē ke ne tokoni‘i au hono tauhi hoku ‘apí mo hoku fāmílí ‘i ha ‘aho?

NGAAHI MA‘U‘ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Thomas S. Monson, “Ngaahi Taumu‘a ‘e Tolu Ke Ne Tataki Koe,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 118–21.
- Gordon B. Hinckley, “Tuku ke Ngaohi ke Faka‘ofa Ma‘u ai Pē ‘e he Angama‘á Ho‘o Ngaahi Fakakaukaú,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 115–17.
- 2 Nifai 9:28–29.

NGAAHI ME‘A KE A‘USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me‘a Ke A‘usia ‘i he Tu‘unga ‘Ulungāanga Mahu‘inga Ko Hoto Mahu‘inga Fakatāutahá 2; Ngāue Ki He Tu‘unga ‘Ulungāanga Mahu‘inga Ko e ‘Iló, faka‘ilonga 2.

Lēsoni 47: Pou pou ‘i Hono Fakatupulekina ‘o e Ngaahi Talēniti

NGAAHI FEHU‘Í

- Te u lava fēfē ‘o ‘ilo‘i mo fakatupulaki ‘a e ngaahi me‘afoaki pe talēniti kuo foaki mai ma‘akú?
- Te u lava fēfē ‘o faka‘ai‘ai ‘a e fakalalaka ‘o e ngaahi talēniti ‘oku ou sio ai ‘i hoku fāmílí mo e kaungāme‘á?

NGAAHI MA‘U‘ANGA TOKONI MAKEHÉ

- James E. Faust, “Ko ha Pōpoaki ki Hoku Makapuna Tangatá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 54–56.

“Ko e fakatupu makehe kītautolu ‘a ‘etau Tamai Hēvaní. Oku ‘ikai ke faitatau mātē ha toko ua ‘o kītautolu. Oku ‘ikai ha taha kehe ia te ne ma‘u ha ngaahi foaki mo ha ngaahi talēniti tatau tofu pē mo ia kuo foaki kiate kītautolú. Oku tonu ke tau fakatupulaki ‘a e ngaahi talēniti mo e ngaahi foaki ko iá pea faka‘aonga‘i ia ke tokoni‘i hotau tu‘unga makehé” (peesi 56).

- Julie B. Beck, “Ko Ha Taumalingi Mai e Ngaahi Tāpuakí,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 11–13.
- *Tu‘u Ma‘u ‘i he Tu‘i* (2004), 139–141.

NGAAHI ME‘A KE A‘USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngaahi Me‘a Ke A‘usia ‘i he Tu‘unga ‘Ulungāanga Mahu‘inga Ko e Natula Faka‘Otuá 6; Ngaahi Me‘a Ke A‘usia ‘i he Tu‘unga ‘Ulungāanga Mahu‘inga Ko e ‘Iló 2.

Lēsoni 48: Hoko ‘a e Ngaahi Taumu‘a Fuonounou ko e Ngaahi Makatu‘unga

NGAAHI FEHU‘Í

- Ko e hā ‘a e taumu‘a ‘o e polokalama Fakalalaka Fakatāutahá? (vakai *Fakalalaka Fakatāutaha ‘a e Kau Finemuí* [2001], 7).
- ‘E lava fēfē ‘e he polokalama ko ‘ení ‘o tokoni‘i au hono fokotu‘u mo lava‘i ‘a e ngaahi taumu‘a mahu‘inga taha ‘i he mo‘uí?

NGAAHI MA‘U‘ANGA TOKONI MAKEHÉ

- Joseph B. Wirthlin, “Ngaahi Lēsoni Kuó u Ako,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2007, 45–47.
- Joseph B. Wirthlin, “Ko e Mo‘ui Mahutaféa,” *Ensign* mo e *Liahona*, Mē 2006, 99–102.
- 2 Nifai 28:30; ‘Alamá 12:10; Tokāteline mo e Ngaahi Fuakavá 50:24; 98:12.

NGAAHI ME‘A KE A‘USIÁ

- Fakakauka ke ‘ai ‘a e kau finemuí ke nau ha‘u mo ‘enau tohi fakahinohino Fakalalaka Fakatāutahá ki ha efiati ‘ekitiviti lolotonga e uiké pea vahevahe mo e kau finemuí kehé pea mo e kau takí ‘a e me‘a ne nau fai ke lava‘i ai ‘enau ngaahi taumu‘a.

Lēsoni 49: Ko Hono Vahevahe Atu ‘o e Fatongiá ki ha Ni‘ihi Kehe

NGAAHI FEHU‘Í

- Ko e hā ha ngaahi taukei fakatakimu‘a ‘e tokoni kiate au ‘i “hono fuesia ‘a e ngaahi fatongia ko hono langa ‘o e pulé‘anga ‘o e ‘Otuá”? (*Ki Hono Fakamālohia ‘o e To‘u Tupú* [ki‘i tohi, 2001], 3).

NGAAHI MA‘U‘ANGA TOKONI MAKEHÉ

- M. Russell Ballard, “Ke [Mou] Fakapotopoto,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2006, 17–20.
- Daniel K Judd, “Fafanga‘aki ‘a e Folofola Lelei ‘a e ‘Otuá,” *Ensign* mo e *Liahona*, Nōvema 2007, 93–95. Faka‘aonga‘i ‘a e talanoa ‘a Misa Judd hono fakatahataha‘i ‘o e fanga hōsī ke fakahaa‘i‘aki e ngaahi ‘ulungāanga ‘o e takimu‘a lelei.
- ‘Eseta 3–4.

NGAAHI ME‘A KE A‘USIÁ

- Fakalalaka Fakatāutahá: Ngāue Ki he Tu‘unga ‘Ulungāanga Mahu‘inga Ko e ‘Iló, faka‘ilonga 4; Ngāue Ki he Tu‘unga ‘Ulungāanga Mahu‘inga Ko e Faitotonú, faka‘ilonga 1, 3.

SIASI 'O
SĪSŪ KALAI
'O E KAU MĀ'ONTONI
'I HE NGAHI 'AHO
KIMUI NĪ

TONGAN

